

September 2018

Kemikalier i förskolan

I barnens vardag finns det massor av kemikalier som barnet kan komma i kontakt med. Därför är det viktigt att de skolor och förskolor som barnen vistas på under stor del av sitt liv, har kontroll på vilka kemikalier som finns, vilka miljövänligare alternativ som finns och hur det går att minimera barnens exponering för de kemikalier som inte går att byta ut eller göra sig av med.

GIFTFRI MILJÖ

Miljökvalitetsmålet Giftfri Miljö antogs av regeringen år 2010 i samarbete med de andra EU-länderna för att förbättra förutsättningar för att kommande generationer såväl som oss levande nu, att få en bättre miljö och livskvalitet.

Miljömålet är ett prioriterat regionalt miljömål för hela Stockholms län. Som en del i arbetet håller Upplands Väsby kommun just nu på att ta fram en kemikalieplan för kommunen.

Kemikalieplanen ska bland annat bidra till miljökvalitetsmålet Giftfri Miljö uppnås genom reglering och tillsyn av kemikalieanvändning i kommunen.

BARN ÄR MER KÄNSLIGA

Barn är mer känsliga än vuxna för kemiska ämnen och i dagens samhälle finns många nya ämnen i som inte fanns för 10-20 år sedan. Vi vet inte riktigt vilka långsiktiga effekter dessa har så därför ska vi försöka minimera att barn blir exponerade för kemikalier i vardagen.

Miljönämnden som är tillsynsmyndighet enligt miljöbalken satsar nu på kommunens förskolor i tillsynsprojektet "kemikalier i förskolan" under hösten 2018. Det innebär att alla privata och kommunala förskolor i kommunen kommer besökas för att se hur de arbetar för att bli en mer kemikaliesmart förskola samt hjälpa till att sortera ut olämpliga leksaker och övrigt material som innehåller farliga kemikalier.

Detta enligt kraven som ställs på förskolans roll som verksamhetsutövare med ansvar för att barnen har en god inomhusmiljö enligt miljöbalken.

På nästa sida hittar ni en **checklista** med handfasta tips som ska fungera som stöd i ert arbete för att bli en mer kemikaliesmart förskola.

CHECKLISTA

LEKA

- ✓ Rensa bort gamla, mjuka, kladdiga plastleksaker som doftar eller luktar starkt.
- ✓ Minimera elektronikutrustning, särskilt äldre än 2007.
- ✓ Använd trolldeg utan alun som lera. Undvik leror av plast.
- ✓ Använd vattenbaserade färger och limmer. Helst utan konserveringsmedel.
- ✓ Erbjud utklädningskläder utan metaller, konstläder, läder och plast.
- ✓ Rensa bort smycken av metaller och rensa bort smink.
- ✓ Ha bra ventilation där elektronik används.

HYGIEN

- ✓ Rensa bort skötbord tillverkade av galon, mjuk plast eller skumgummi.
- ✓ Ersätt skumtvättlappar med papper.
- ✓ Byt handskar – från vinyl till polyeten eller nitril, alt. tvätta händerna oftare och avstå från handskar helt.
- ✓ Handtvätt före och efter mat och efter användning av elektronik.
- ✓ Använd bara miljömärkt och oparfymrad tvål.

ÄTA

- ✓ Ät mer ekologisk mat
- ✓ Rensa bort plastredskap för tillagning och servering.
- ✓ Använd trä, glas eller rostfritt.
- ✓ Värm och förvara inte maten i plast.
- ✓ Rensa bort non-stick-belagda köksredskap (teflonpannor, muffinsformar, etc.)
- ✓ Sluta använda konservburkar att leka med.

SOVA

- ✓ Rensa bort sov madrasser äldre än 2007.
- ✓ Tvätta nyinköpta textilier.
- ✓ Ta bort elektronik från vilrum.

STÄDA

- ✓ Använd bara miljömärkta, parfymfria hygien- och städprodukter (luftrenare, desinficering, etc.)
- ✓ Fukttorka och korsdragvädra ofta och alltid efter städning.
- ✓ Förvara städkemikalier och läkemedelsprodukter oåtkomligt för barnen.

INREDNING

- ✓ Byt ut soffor äldre än 80-talet som kan ha mycket flamskyddsmedel.
- ✓ Skaffa kunskap om rutiner kring sortering av trasiga lågenergilampor och lysrör.

UTE

- ✓ Ha i första hand kläder som solskydd, om solkrämer används välj ekologiska och parfymfria.
- ✓ Välj trä- eller korggungor istället för bildäck och istället för gummigolv är bark ett utmärkt materialval.
- ✓ Städa undan allt som inte är producerat för lek, framför allt material från byggarbetsplatser.

Upplands Väsby
kommun